

Obsah

Úvod	9
I. Výklad k zákonu o účetnictví platnému od roku 2004	11
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy	11
2. Vymezení účetních jednotek a základní povinnosti při vedení účetnictví podle zákona o účetnictví	24
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	24
2.2 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví	26
2.3 Účetní metody a účetní principy a zásady	27
2.4 Sankce za porušení ustanovení zákona o účetnictví	32
3. Účetní období a zdaňovací období	35
3.1 Účetní období	35
3.2 Zdaňovací období	36
4. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih a typy účetních závěrek	38
4.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	38
4.2 Otevírání účetních knih	40
4.3 Uzavírání účetních knih	41
4.4 Typy účetních závěrek a rozvahový den	45
5. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy	47
5.1 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví	47
5.2 Rozsah vedení účetnictví	48
6. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	50
6.1 Účetní záznamy	50
6.2 Účetní doklady	54
6.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	55
7. Oceňování v účetnictví	56
7.1 Obecně	56
7.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)	56
7.3 Ocenění k rozvahovému dni	59
8. Inventarizace majetku a závazků	62

II. Účetní metody a postupy účtování při vedení podvojného účetnictví podnikatelů	67
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele	67
1.1 Předmět a platnost prováděcí vyhlášky	67
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	70
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	70
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	71
2.3 Návrh účtového rozvrhu na úrovni syntetických účtů v roce 2004 s vazbou na položky účetních výkazů roku 2004	73
3. Základní změny v podvojném účetnictví mezi roky 2003 a 2004	83
4. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	95
4.1 Dlouhodobý hmotný majetek	95
4.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	98
4.3 Technické zhodnocení	101
4.4 Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	103
4.5 Ocenění dlouhodobého majetku	104
4.5.1 Ocenění pořizovací cenou	104
4.5.2 Ocenění vlastními náklady	108
4.5.3 Ocenění reprodukční pořizovací cenou	108
4.6 Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku	109
4.7 Prodej a nákup podniku a nájem podniku	115
4.7.1 Nákup podniku (z pohledu kupujícího)	115
4.7.2 Prodej podniku (z pohledu prodávajícího)	119
4.7.3 Nájem podniku	120
4.8 Analytická evidence dlouhodobého majetku	122
5. Zásoby	123
5.1 Obecná část	123
5.2 Oceňování zásob	125
5.3 Způsoby a postupy účtování zásob	126
6. Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly a směnky)	132
6.1 Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účtovém rozvrhu	132

6.2	Ocenění cenných papírů a obchodních podílů	137
6.2.1	Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí	137
6.2.2	Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	138
6.3	Způsob vypořádání rozdílu z ocenění k rozvahovému dni	140
6.4	Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	144
6.4.1	Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	144
6.4.2	Výnosy (úroky) z dlužných cenných papírů	145
6.5	Praktická část - účtování o cenných papírech	146
6.6	Směnky	148
7.	Zúčtovací vztahy - pohledávky a závazky	153
7.1	Obecná část	153
7.2	Oceňování pohledávek a závazků	155
7.3	Zánik závazků a pohledávek	156
7.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	157
7.5	Dohadné účty aktivní a pasivní	158
7.6	Odpisy pohledávek a tvorba zákonných opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti	159
7.6.1	Účetní opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávek	159
7.6.2	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	160
7.6.3	Odpis pohledávek	161
7.7	Tvorba a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám	163
7.7.1	Tvorba opravných položek k nepromlčeným pohledávkám	165
7.7.2	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	169
8.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	171
8.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	171
8.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	173
8.2.1	Obecná část	173
8.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	173
8.2.3	Náklady příštích období (přeplatky nákladů)	174
9.	Rezervy	177
9.1	Obecná část	177
9.2	Zákonné rezervy	178
9.3	Účetní rezervy	183
9.3.1	Rezervy na rizika nebo ztráty z podnikání	183
9.3.2	Rezerva na daň z příjmů	183
9.3.3	Rezerva na důchody a obdobné závazky	184
9.3.4	Rezerva na restrukturalizaci	184
9.4	Účtování o rezervách	184

10. Pokles hodnoty majetku	185
11. Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	188
11.1 Obecná část	188
11.2 Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	189
11.3 Účtování kurzových rozdílů	192
11.3.1 Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	192
11.3.2 Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	193
11.4 Příklad a účtování kurzových rozdílů	195
12. Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění	197
13. Dotace a jejich účtování	199
14. Daň z přidané hodnoty	201
15. Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	203
16. Účtování v kapitálových společnostech	208
16.1 Účtování při vzniku podniku (zakládací náklady)	208
16.2 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	208
16.2.1 Založení kapitálových společností peněžitými vklady	208
16.2.2 Nepeněžité vklady	210
16.2.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností	213
16.2.4 Emisní ážio	216
16.3 Snižování základního kapitálu	217
16.4 Rozdělování zisku akciové společnosti	218
17. Účtování individuálního podnikatele	219
18. Splatná a odložená daň z příjmů	221
18.1 Obecně	221
18.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	221
18.3 Odložená daň z příjmů	223
18.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech	232
III. Účetní závěrka a uzavírání účetních knih	233
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů	233
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	233
1.2 Otvírání a uzavírání účetních knih	235
2. Účetní závěrka	237
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den	237

2.2	Obsah a rozsah řádné účetní závěrky za účetní období roku 2003	239
2.3	Rozvaha a výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu	241
2.4	Sestavení a odevzdání účetní závěrky	246
2.5	Audit (ověření) účetní závěrky	248
2.6	Výroční zpráva	250
2.7	Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a výroční zprávy	252
2.8	Příloha k účetní závěrce pro auditované obchodní společnosti a družstva (rok 2003)	254
2.8.1	Obecně	254
2.8.2	Obsah a struktura přílohy pro podnikatele	256
2.9	Přehled o změnách vlastního kapitálu	267
3.	Přehled o peněžních tocích (cash flow)	269
3.1	Úvod	269
3.2	Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce)	272
3.3	Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti	278
3.4	Zdroj informací cash flow a analytická evidence	280
3.5	Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	283
4.	Konsolidovaná účetní závěrka	306
4.1	Obecná část	306
4.2	Vymezení konsolidačního celku	308
4.3	Konsolidační pravidla	310
4.4	Rozdíl po první konsolidaci	310
4.5	Metody a systém konsolidace	311
4.6	Charakteristika metod konsolidace	312
4.6.1	Metoda plné konsolidace	312
4.6.2	Poměrná metoda konsolidace	313
4.6.3	Metoda ekvivalence	313
4.6.4	Vyloučení vzájemných operací	314

Přílohová část – účetnictví.....	317
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.....	318
Vyhláška č. 500/2002 Sb.	356
České účetní standardy pro podnikatele	408
Přílohová část – daňové zákony	519
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	520
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	536
Zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty	717
Platné pokyny k DPH k 1. 1. 2003	792
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění	793